

ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
Administrative Skills in the New Normal Context of Mathayomwatsing
School Administrators Under the Bangkok Secondary
Education Service Area Office 1

กิงแก้ว แชม্বরสุทธิ์* ธดา สิทธิธาดา**
Kingkaew Chamborisut* Thada Siththada**
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*
Suan Sunandha Rajabhat University*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้ให้ข้อมูล คือ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 คน และ 3) ครูสายงานการสอน จำนวน 108 คน รวมทั้งสิ้น 113 คน ได้มาโดยวิธีหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณการขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่ศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 9 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ทุกด้าน คือ ทักษะด้านมนุษย และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิคและทักษะด้านความคิดรวบยอด 2) แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มี 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านความคิดรวบยอด

คำสำคัญ : ทักษะการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา, วิถีปกติใหม่

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of administrative skills in the context of the new normal of Mathayomwatsing School administrators; Under the Bangkok secondary education service area office 1 2) to find ways to develop administrative skills in the context of the new normal of Mathayomwatsing School administrators. Under the Bangkok secondary education service area office 1, the informants were 1) 1 director

of educational institutions, 2) 4 deputy directors of educational institutions, and 3) 108 teaching teachers, a total of 113 people. The sample size was determined using the Craigie and Morgan Sample Size Estimation Table. Interviewees include: Director of study area Educational institution administrators, educational supervisors and educational administration experts were 9 people. Statistics used in quantitative data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. For qualitative data, content analysis was used.

The results of the research were as follows: 1) the level of administrative skills in the context of the new normal of Wat Sing School administrators; Under the Office of Bangkok Secondary Education Service Area 1 found that overall was at a high level. And when considering each aspect, it was found that it was at the highest level of 1 in all aspects, namely human skills. and at the high level in 2 aspects, namely technical skills and conceptual skills; Under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Region 1, there are 3 areas: technical skills human skills and conceptual skills.

Keywords: Administrative Skills, School Administrators, New Normal

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติ ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจที่โครงสร้างที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ ผลิตรายการผลิตของภาคบริการและภาคเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพและสมรรถนะของแรงงานที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศและจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นับตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2562 จนถึงปัจจุบัน ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน นอกจากจะส่งผลกระทบต่อวิกฤตสุขภาพและวิกฤตเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศและทั่วโลกแล้วยังได้สร้างผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการจัดการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนามนุษย์ในวงกว้างอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564, น. 1) และได้สร้างผลกระทบในการดำรงชีวิตของประชาชนในหลากหลายด้านทำให้ต้องมีการปรับตัว ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ถูกนำมาใช้ในการดำรงชีวิตมากขึ้นทั้งในภาคอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ การดำรงชีวิต การทำงาน รวมถึงภาคการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 - 2580, น. 1) และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) พบว่าประเทศต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ในทุกด้าน ได้แก่ การเพิ่มการลงทุนเพื่อการวิจัยและการพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งต้องดำเนินการควบคู่กับการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานกลุ่มที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงานและกลุ่มที่อยู่ในตลาดแรงงานในปัจจุบันให้สอดคล้องกับสาขาการผลิตและบริการเป้าหมายและการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีรวมถึงการพัฒนาคนในภาพรวมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกช่วงวัยที่สามารถบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดีการพัฒนาทุนมนุษย์จากการยกระดับในด้านคุณภาพการศึกษา ด้านการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาทักษะ และการยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของสถาบันทางสังคมในการสร้างคนดี มี

วินัย มีค่านิยมที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564), 2560, น. 1-4)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 1) ทำให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมจริยธรรม การจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์วางแผนพัฒนาและเตรียมกำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดงานเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ ปรับหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นหลากหลายเพื่อพัฒนาศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถและมีสมรรถนะให้พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างเสรีแบบไร้พรมแดนในยุคเศรษฐกิจและสังคม 4.0 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 4)

จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกแรกในช่วงเดือนมีนาคม 2563 เป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนส่งผลให้สถานศึกษาทั่วประเทศไม่สามารถเปิดการเรียนการสอนได้ตามปกติ กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ด้วยแนวคิด “การเรียนรู้ นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” ผ่านการเรียนการสอนทางไกลโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาทิ การใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมและการเรียนรู้เสริมผ่านโปรแกรมออนไลน์ต่าง ๆ การฟื้นตัวทางการศึกษา (Educational Recovery) จากสถานการณ์ COVID-19 ที่มีประสิทธิภาพและเสมอภาค จึงไม่ใช่เพียงแนวทางการซ่อมหรือฟื้นฟูระบบหรือการแก้ปัญหาการถดถอยทางการศึกษารวมทั้งไม่ใช่เพียงแค่การเปิดโรงเรียนในลักษณะที่เป็นเพียงการเปิดประตูโรงเรียนหรือห้องเรียนเมื่อมีการคลายมาตรการต่าง ๆ ภายหลังสถานการณ์ COVID-19 หดไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถกลับเข้าไปเรียนได้ตามปกติเท่านั้น หากแต่จะต้องเป็นการให้ความสำคัญทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องแม้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จะหมดไปหรือยังคงมีอยู่รวมทั้งอาจเป็น แนวทางหนึ่งในการเตรียมการเพื่อรองรับสถานการณ์ภาวะวิกฤติหรือภัยคุกคามอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 19) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารในสถานการณ์บริบทวิถีปกติใหม่เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพและเสมอภาคโดยมีผู้เรียนเป็นหัวใจของการฟื้นตัวทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานและการจัดการศึกษาแนวใหม่ที่แตกต่างจากเดิมมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลนวัตกรรมเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ได้ตระหนักในการบริหารสถานศึกษาด้วยทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับทักษะของการบริหารของผู้บริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ว่าอยู่ระดับใดและเพื่อหาแนวทางการพัฒนาทักษะด้านการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 158 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 คน และครูสายงานการสอน จำนวน 153 คน รวมทั้งสิ้น 158 คน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็น โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2565

2. ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มบริหารวิชาการ 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มบริหารงานบุคคล 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มบริหารทั่วไป 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มงบประมาณ 1 คน และครูสายงานการสอน จำนวน 108 คน รวมทั้งสิ้น 113 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการบริหารการศึกษาในบริบทวิถีปกติใหม่จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 9 โดยคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

1) ผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับดีเลิศหรือยอดเยี่ยม

2) ประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่อย่างน้อย 3 ปี

3) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวข้องกับทักษะด้านการบริหารสถานศึกษา

จากคุณสมบัติดังกล่าว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1) ดร.นิยม ไผ่โสภา

ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

2) นายพัชรกร วรณจงคำ

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สพม.กท 1

3) นางสาวปริญญ์ ประเสริฐหล้า	รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการ
แทนผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางบัว
4) นายสิทธิศักดิ์ แก้วสอนทะเล	ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวัด
อัสสัมชัญ
5) นายวรนนท์ ชันแข็ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชโอรส
6) หลวงจินสมุห์ภานุวัฒน์ เสี่ยงสกล ดร.	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษามหาวิทยาลัย
วิทยาลัย
7) หลวงจินใบฎีกาวัชชัย แก้วสิงห์ ดร.	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
8) หลวงจินใบฎีกาพระวิระพงษ์ ปาसानนท์ ดร.	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร
การศึกษา
9) ดร.ปรีดี ประทุมสุวรรณ	รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงาน
วิชาการโรงเรียนสตรีวัดอัสสัมชัญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) สถานภาพการดำรงตำแหน่ง 3) อายุ 4) วุฒิการศึกษาสูงสุด และ 5) ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 25 ข้อ จำแนกเป็นจำนวน 3 ด้าน ได้แก่

1) ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ด้านเทคนิค	จำนวน 8 ข้อ
2) ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ทักษะด้านมนุษย	จำนวน 9 ข้อ
3) ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ทักษะด้านความคิดรวบยอด	จำนวน 8 ข้อ

โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่จำแนกเป็นจำนวน 3 ด้าน ได้แก่

2.1 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ด้านเทคนิค	จำนวน 8 ข้อ

2.2 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ทักษะด้านมนุษย จำนวน 9 ข้อ

2.3 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ทักษะด้านความคิดรวบยอด จำนวน 8 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 113 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรใน สถานศึกษา แล้วนำวันเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปให้ด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ ด้วยโปรแกรม google form และสร้าง QR Code ของแบบสอบถามแนบส่งผ่านระบบของโรงเรียน

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมนำแบบสอบถามมาทำการ ลงรหัสเพื่อนำไปประเมินผลของข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

4. นำค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านที่น้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาตั้งเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อสร้างเพื่อสร้าง เป็นแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่

5. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งสิ้น 9 คน

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

5.2 ผู้วิจัยสรุปรวบรวมความคิดเห็นทันทีที่จบการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน

5.3 เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้งซึ่งหากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนมีความ คิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีกครั้ง

5.4 การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จดบันทึก และบันทึกการสัมภาษณ์ผ่านอุปกรณ์ อีเล็กทรอนิกส์ไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของ แบบสอบถามทุกฉบับ และนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ ตัวแปร เชิงคุณภาพ คือ ค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) พร้อมนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหาร จาก การหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวม ซึ่ง พิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล เพื่อทราบการพัฒนาทักษะการ บริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 100) มีเกณฑ์ใน การแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยการนำผลสรุปจากการวิเคราะห์แบบสอบถามทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยนำแต่ละด้านไปสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา 4 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 113 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 65.49 และเพศชาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 34.51 ตามลำดับ

สถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 95.58 รองลงมาคือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.54 และผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.88

อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 30 - 39 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 50.44 รองลงมาคือช่วงอายุ 40 - 49 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 19.47 อายุ 25 - 29 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 16.82 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.73 และต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.54 ตามลำดับ

วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 64.60 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 34.52 ระดับปริญญาเอก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.88 ตามลำดับ

ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 6 - 10 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 รองลงมาคือประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 11 - 15 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 27.43 ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 21.23 ประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 13 - 20 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.17 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.97 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.63) และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.64) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิคอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.66)

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทักษะด้านเทคนิค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานนำความรู้และความคิดสร้างสรรค์ไปทำประโยชน์ในแง่บวกต่าง ๆ แล้วนำมาเผยแพร่ให้บุคคลอื่นได้ร่วมเรียนรู้ด้วยจิตอาสา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือผู้บริหารสนับสนุนพื้นที่แสดงศักยภาพและผลงานของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมและหลากหลาย ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.63) ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยเฉพาะช่องทางการเรียนรู้ออนไลน์และสนับสนุนอุปกรณ์สมัยใหม่ที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.66) ผู้บริหารส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารกำหนดนโยบายเพื่อรองรับสถานการณ์หยุดชะงักการทำงานที่ไม่สามารถมาทำงานในสถานศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.60) ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับผู้ร่วมงานท่ามกลางภาวะวิกฤตทั้งจากมลภาวะเป็นพิษทางอากาศและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.76) ผู้บริหารส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการ (Project –Based Learning) ที่บูรณาการองค์ความรู้เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.66) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นโค้ชการเรียนรู้ในพื้นที่มากขึ้น ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.65)

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทักษะด้านมนุษย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสร้างกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ที่กับชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความร่วมมือและบริการชุมชน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.56) ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคีในองค์กรได้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ ผู้บริหารออกแบบการจัดการประชุมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ร่วมงานส่วนใหญ่ได้ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.58) ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆได้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.63) ผู้บริหารส่งเสริมการเรียนรู้ (Learning how to learn) วิธีการพัฒนาวินัยในตนเอง (Self-discipline) และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.60) ผู้บริหารออกแบบการเรียนรู้ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นเพื่อการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.67) ผู้บริหารติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานแบบทันที (Real time) ผ่านระบบออนไลน์หรือการโค้ชแบบออนไลน์ (Online coaching) มากขึ้น ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารสามารถเรียนรู้ในลักษณะ Personalized learning หรือการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติเพื่อปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงานมากขึ้นได้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.64) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายทางการเรียนรู้เพื่อแสวงหาวิธีการเรียนรู้ควบคุมและกำกับตนเอง รวมทั้งประเมินการเรียนรู้ของตนเอง (Self-assessment) ได้ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.60)

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทักษะด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสวงหาความรู้แล้วนำไปสู่การสร้างสรรคนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการมีงานทำในอนาคตของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.60) รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีลักษณะเป็น Active learning เพื่อจัดการองค์ความรู้ที่หลากหลายมากกว่าการนั่งฟังการบรรยายเท่านั้น ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.60) ผู้บริหารเสริมสร้างศักยภาพของผู้ร่วมงานทั้งการโค้ชแบบ Face to Face และการโค้ชผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์เพื่อสนับสนุนทักษะการคิดขั้นสูง ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.67) ผู้บริหารประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อสร้างรูปแบบการทำงานแบบผสมผสาน หรือ Hybrid learning ที่มี Platform การเรียนรู้ที่หลากหลายทั้ง ช่องทางบนโลกออนไลน์แบบ Face to Face และโซเชี่ยลผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.57) ผู้บริหารพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีเนื้อหาสาระอันลึกซึ้งเชิงวิชาการเหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.63) ผู้บริหารใช้คำถามที่กระตุ้นการคิดขั้นสูงโดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทั้งในรูปแบบ Face to Face และการใช้ Platform online ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารชี้แจงข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ (Creative feedback) เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและแรงปรารถนา (Passion) ของผู้ร่วมงาน ซึ่งเป็น New normal ของการทำงานในอนาคต ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.66) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารวัดและประเมินผลที่เสริมสร้างพลังแก่ผู้ร่วมงานตามสภาพการทำงานจริงโดยสามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.73)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

1. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารด้านเทคนิคในบริบทวิถีปกติใหม่

การวางแผนเพื่อรับมือกับการหยุดชะงักมีความสำคัญอย่างมาก จากสถานการณ์โควิด-19 เกิดขึ้นโรงเรียนได้รับผลกระทบ ที่ผ่านมามีการปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์การศึกษาไทยยุค New Normal ซึ่งที่ผ่านมาผู้บริหารต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เช่น ใช้ Zoom, Meet เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ออกแบบการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีช่วยเสริมกิจกรรมระหว่างการสอน ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่จะสามารถดึงศักยภาพของนักเรียนออกมาได้ ต้องสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับทักษะที่จำเป็นทั้งทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม การเรียนและการทำงานร่วมกันเป็นทีมซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากสถานการณ์จริงที่มีความหลากหลาย ผู้บริหารต้องใช้การจูงใจให้ผู้ร่วมงานหรือบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ การพัฒนาบุคลากรให้มีความคิดสร้างสรรค์

2. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารด้านมนุษย์ในบริบทวิถีปกติใหม่

การจัดการศึกษาให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครอง ต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการ

ยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและห่วงหาพันสถานศึกษาซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากร การศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ และการทำงาน เป็นทีมมีความสำคัญในทุกองค์การการทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการบริหารงานการทำงานเป็นทีมมีบทบาทสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ต้อง อาศัยความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดี

3. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอดในบริบทวิถีปกติใหม่

ผู้บริหารต้องสร้างรูปแบบการทำงานที่ผสมผสานกัน Hybrid learning เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ของชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป โดยผสมผสานการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ในเวลาเดียวกัน (Synchronous) และคนละเวลา (Asynchronous) ที่เชื่อมโยงกันด้วยเครือข่าย โทรคมนาคม สามารถอยู่คนละที่หรือที่เดียวกันก็ได้การใช้งานในรูปแบบ Hybrid Learning ซึ่งการพัฒนา บุคลากรให้มีความคิดสร้างสรรค์และความคิดเชิงนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง จะสามารถทำให้บุคลากรมี แนวทางใหม่ ๆ ในการทำงาน แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมองปัญหาเป็นสิ่งท้าทาย ความสามารถ ท้าทายความคิดความสามารถพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใน โลกที่มีความไม่แน่นอนอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับพัฒนาไอเดียใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์และคุณค่าต่อองค์กร

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ทักษะด้านมนุษยมี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริม และกำกับดูแลการศึกษา กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่เป็นระบบตามหลักเกณฑ์และ วิธีการกระจายอำนาจให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผลระดับ ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของโซซิดา สิริมัน (2564) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโค วิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารใน ภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยปณิดา ใจดี (2565) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู2500) ผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน อนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู2500) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิพร มี แสงเพชร(2560) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ยุคไทยแลนด์ 0.4

สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน

2. แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากการสัมภาษณ์ แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคนิค 2) ทักษะด้านมนุษย 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด สามารถอธิบายได้ ดังนี้

2.1 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ด้านเทคนิค จากผลการวิจัย พบว่า แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ด้านเทคนิค มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ ผู้บริหารพัฒนากลยุทธ์ใหม่ ๆ วางแผน แก้ไขปัญหา แสวงหาข้อมูล ผลักดันการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรเพื่อให้ได้เปรียบในการแข่งขันและเติบโตอย่างต่อเนื่อง รับมือกับความท้าทายการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน และพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด ซึ่งจะได้แนวความคิดใหม่ ๆ แนวทางใหม่ ๆ และทัศนคติใหม่ ๆ ความเข้าใจและการมองปัญหาในรูปแบบใหม่ ซึ่งแต่ละคนจะมีมุมมองความคิดที่แตกต่างกัน มีความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นควรให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นในแบบของตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับบุคคลอื่นและจะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ และมีวางแผนเพื่อรับมือกับการหยุดชะงักมีความสำคัญอย่างมาก จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทั่วโลกระลอกใหม่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาในการเข้ามาเรียนและปฏิบัติงาน อาจทำให้เกิดการหยุดชะงักของการจัดการศึกษาได้ โดยสอดคล้องกับ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ. (2562) ที่ใช้เทคนิคสร้างมุมมองอย่างหลากหลาย มีการสร้างมุมมองที่แปลกใหม่อาจเป็นการปรับปรุงพัฒนาเพียงเล็กน้อย หรือทำใหม่ที่แหวกแนวโดนเส้นเชิง ที่เปิดกว้างในความคิดเห็นที่ร่วมกันสร้างความเข้าใจ ปรับปรุง วิเคราะห์ และประเมินมุมมองเพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดอย่างสร้างสรรค์ และยังสอดคล้องกับชานนท์ วรรณ (2562) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องนำหลักการของทักษะทางการบริหาร รวมถึงเทคนิคและกลยุทธ์มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารองค์กร โดยหากผู้บริหารขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไป อาจก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามนโยบายและเป้าประสงค์ได้

2.2 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ด้านมนุษย จากผลการวิจัย พบว่า แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ด้านมนุษย มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ ผู้บริหารต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษาซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่พึงประสงค์และสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ เพราะขวัญและกำลังใจเป็นเรื่องสำคัญในการบริหารงานบุคคล ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ทำให้คนมีวินัย

ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน มีความเข้าใจในองค์การดีขึ้น มีความคิดริเริ่มในกิจการต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในองค์การของตนเอง ทำให้องค์การมีความแข็งแกร่ง พัฒนาอุปสรรคในยามคับขันได้ซึ่งสอดคล้องกับสำนักบริหารงานการมัธยมตอนปลาย สพฐ. (2562) ที่พบว่า การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ในการพัฒนา ลงมือปฏิบัติ และสื่อสารมุมมองใหม่กับผู้อื่นอยู่เสมอ มีการเปิดใจและตอบสนองมุมมองใหม่ ๆ รับฟังข้อคิดเห็น และร่วมประเมินผลงานจากกลุ่มคณะทำงาน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา มีการทำงานด้วยแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ และเข้าใจข้อจำกัดของโลกในการยอมรับมุมมองใหม่ และให้มองความล้มเหลวเป็นโอกาสการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ ชานนท์ วรรณ (2562) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ความต้องการจำเป็นของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในด้านมนุษยสัมพันธ์มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ทั้งนี้เพราะองค์การนั้นประกอบไปด้วยบุคลากรที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านความรู้ความสามารถ ความคิดรวมถึงทัศนคติ ซึ่งผู้บริหารเป็นจุดศูนย์กลางในการประสานงานให้บุคคลเหล่านั้นร่วมกันขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมาย การนำหลักการมนุษยสัมพันธ์มาใช้เป็นเครื่องมือบริหารงาน จึงมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการสร้างขวัญกำลังใจให้ในการทำงาน และยังสอดคล้องกับปณิดา ใจดี(2562) ที่กล่าวว่า เป็นทักษะที่เป็น ความสามารถประสานงานกับคน รู้จักการเรียนรู้ผู้อื่นเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี รู้จักการสร้างทีมงาน เพื่อให้คนอยากทำงาน รักการทำงาน

2.3 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ด้านความคิดรวบยอด จากผลการวิจัย พบว่า แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ด้านความคิดรวบยอด มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ ผู้บริหารพัฒนาการพัฒนาบุคลากรให้มีความคิดสร้างสรรค์ และความคิดเชิงนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง จะสามารถทำให้บุคลากรมีแนวทางใหม่ ๆ ในการทำงาน แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมองปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ ท้าทายความคิดความสามารถ พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในโลกที่มีความไม่แน่นอนอย่างต่อเนื่องโดยสอดคล้องกับปณิดา ใจดี (2562) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลรอบด้าน เพื่อนำไปกำหนดนโยบายกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต้องมีบทบาทในการวางแผนงานในการพัฒนาอย่างชัดเจนและถูกต้องตามบริบทของโรงเรียนโดยมีบุคลากรเป็นส่วนร่วมในการทำงาน และยังสอดคล้องกับศรัญญาน้อยพิมาย (2562) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความสามารถทางด้านกระบวนการคิดในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย พันธกิจ พัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษา ต้องสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้

แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ดังกล่าวข้างต้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ให้เหมาะสมสามารถขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีงานวิจัยนี้จึงได้เสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อผู้บริหาร

สถานศึกษานำไปใช้ขับเคลื่อนและดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เนื่องจากทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถนำพาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย หรือมาตรฐานการศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถใช้ข้อมูลผลการประเมินเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานได้ทันกับความต้องการ และปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของตนเองให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ควรนำแนวพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ควรนำ แนวทาง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคนิค 2) ทักษะด้านมนุษย์ 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ไป กำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ควรนำแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ไปจัดอบรมเพื่อสร้างและพัฒนาทักษะการบริหาร ในบริบทวิถีปกติใหม่ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาก่อนดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนให้เหมาะสมและครอบคลุม

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยทักษะการบริหารในบริบทวิถีปกติใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติ การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พรัก หวานกราฟฟิค จำกัด.
- ปณิดา ใจดี. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500). สาร นิพนธ์ปริญา มหบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศรัณญา น้อยพิมาย. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564). กรุงเทพฯ.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ. (2562). แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กรุงเทพฯ